

מסורת הש"ס

(א) ומסופק מ"ו ה"ג
(ב) שנת סד: קמו: כ"ה ט"ו
(ג) ז"ל תתה: ד' לפי נ"ה
רש"י ד"ה י"ג ו"ל ה"למ"ה
כ"כ מ"דפ"ק ה"ה ו"ה א"ר
ז"ה

גליון הש"ס

נ"ב א"ל י"א ר"א מ"הו"ה
פ"ן י"א י"א פ"ט כ"למ"ה
ע"ל מ"ה כ"ב

הגהות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה ה"ה
נ"י ו"ר ל"ה נ"ה
מפני שמימי ימי היום
לעבודת כוכבי ואסורין
מדאורייתא כ"ל ו"ה
והוא נמקח: (ג) ו"ה
ר"ה ו"ה ו"ה ו"ה
(א) ב"א ד"ה י"א על
העובר כוכבי:

לעני רש"י

שנ"ה י"ה ע"ה ק"ה

מוסף רש"י

כל מקום שאסרו
חכמים מפני מראית
העין: ש"ל י"א ו"ה
כ"א י"א ו"ה ו"ה

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה יב.

ספית קדירה כשמניחין אותה אל האור על גבי כירה קרי ספיתא
לשון שפות הסור (יחזקאל כד): ולא חשו חכמים. אע"פ שממון
אסור אלל היתר מאלל. הכא נמי אע"פ שזני העיר האסורין סמוכין
לזני חוזה לה שפין להם עבודת כוכבים היום לא חשו: מאי לא חשו.

ששפתו שתי קדירות על גבי כירה אחת ולא
חשו להם חכמים מאי לא חשו להם חכמים
אמר אבוי משום בשר נבילה לא אמרינן
דלמא מהדר אפיה ישראל לאחוריה ושדי
עובר כוכבים נבילה בקדירה דכוותה ה"ג
לא חשו להם חכמים משום דמי עבודה
כוכבים רבא אמר מאי לא חשו להם חכמים
משום בישולי עובדי כוכבים דכוותה ה"ג לא
חשו להם חכמים משום יום אדום רבה בר
עולא אמר לא חשו להם חכמים משום
צינורא דכוותה ה"ג לא חשו להם חכמים
משום לפני אידיהן: מהו לילך לשם וכו':
ת"ר עיר שיש בה עבודת כוכבים אסור
ליבנם לתוכה ולא מתוכה לעיר אחרת דברי
רבי מאיר והכ"א כל זמן שהדרך מיוחדת
לאותו מקום אסור אי הדרך מיוחדת לאותו
מקום מותר אישב לו קוין בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלנה מפני שנראה
כמשתחוה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה
מותר ל"ג נתפורז לו מעותיו בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלם מפני שנראה
כמשתחוה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה
מותר מעיין המושך לפני עבודת כוכבים לא
ישחה וישתה מפני שנראה כמשתחוה
לעבודת כוכבים ואם אינו נראה מותר
פרצופות המקלחין מים לברכין לא יניח
פיו על פיהם וישתה מפני שנראה כמשך
לעבודת כוכבים כיוצא בו ילא יניח פיו על
סילון וישתה מפני הסכנה מאי אינו נראה
איילימא דלא מתחוה והאמר רב יהודה אמר
רב ה"ב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית
העין אפילו בחדרי חדרים אסור אלא אימא
יאם אינו נראה כמשתחוה לעבודת כוכבים
מותר וצריכא דאי תנא קוין משום בישול
למיול קמיה ומשקליה אבל מעות דלא
אפשר אימא לא ואי תנא מעות דממונא
אבל קוין דצערק אימא לא ואי תנא הני
תרתו משום דליכא סכנה אבל מעיין דאימא
סכנה דאי לא שתי מייית אימא לא צריכא
פרצופות

דלמא מהדר ישראל אפיה. וז"ת מאי שנה משאר אסורים
דעלמא דשריא ביוזא ונכנס וי"ל דהא דשרינן בעלמא
יוזא ונכנס היינו היכא דנתפס כנגד אס מלאו ישראל ותבע ליה
לניזא אלל הכא יכול לתמוך הכף של נבלה בקדירה ויאמר להניח את
הכא משפין מתכווניה שלא יקדיה אי נמי
הכא מייירי נכשילי אכשילי דלא
מרתת מיניה ולרנא איכא למימר
דשרי יוזא ונכנס אפי' באכשילי
ומשום הכי לא מיימי ראייה מבשר
נבלה למי עבודת כוכבים ניד עובד
כוכבים דהתם עובד כוכבים מרתת
למלא חזי ליה ותבע ליה דנינא:
ושדי עובד כוכבים גבדי בקדירה.
פירש ר"י שני נבזר בחוזה
שלו ושקיל כשר שמינה כדי להרויח
אלל בחנם כדי להכשיל את ישראל לא
חיישין אפילו הולך למרחוק וראוי
מדלקמן בפרק שני (דף ל"ג) גזי
היא ארנא דמורייסא דלא חייש
למערות ממרא ס"י כיון דקיסמא
דמורייסא גלומא ס"י בוחא וקיסמא
דחמרא בארנשה לומי פירוש בארנשה
זוי ומחאי עטמא שבקין נבל וכל
קדירות שלנו לשפוחמינו עובדות
כוכבים ולא חיישין למלא העילה
אסור נמוכי: **דכוותה ה"ג לא**
חשו חכמים דשיי עבודת כוכבים
ביד עובר כוכבים. פירש הקוטרס
דנימא דמיס הללו שהוא לוקח מהן
גזר וז של בני מוכה הן וכבר הן
נקרינן לעבודת כוכבים אסורין
מדאורייתא דכתיב לא ידבק בידך
מאומה משמע דלאכי נמי אס הוה
ידעינן נודאי שהם של עבודת כוכבים
אסורין ושתי חכמי משום דלא חשו
ולרנא אפי' למיחש חיישין ואסור
וקשיא דלקמן כ"ב (דף ק"ה) וס' ד"ה
מסתברא) קאמר הדרי יתיב וקמיעניא
להו דמי עבודת כוכבים ניד עובד
כוכבים אסורין או מותרין ומסיק רב
נחמן דמותרין ומיימי ראייה ממתימין
עובד כוכבים שהיה נושה בו ישראל
מנה ומכר עבודת כוכבים והניח לו
המעות מותרים ושמא משום הכי
קשיא פ"ה דמי עבודת כוכבים
שנקרינן היו לעבודת כוכבים ולא
דמי להיא ד"פ"ב דר"ל חליפי עבודת
כוכבים וחליפי עבודת כוכבים אינן
אסורים אלל כשהחליפם ישראל אלל
כשהחליפם עובד כוכבים מותרין
מיהו קשיא דלפני הו נקרינן לעבודת

עין משפט
ג"ר מצודה

א ב מ"י מ"ג מ"ה
עבודת כוכבים הלכה ז'
קמח לאוין ז' עוש"פ י"ד
סימן ק"ט ס"ג
בא ב"ג מ"י ש"ה הלכה ח'
עור ש"פ ש"ס ס"ג
בב ד מ"י פ"ה הלכה ט'
רנח ושפירת נפש
הלכה ו' סמג ע"ש ע"ג
עוש"פ י"ד סימן קמח
ספיק ד' הג"ה ופוס"ע
ח"ת סימן ת"מ ס"פ ט'
בג ה' מ"י פ"ה הלכה י'
שנת הלכה כ' סמג
לאוין ט' עור ושי"ע ח"ס
ס"ד ו מ"י מ"ג מ"ה הלכות
סימן ט"ז ס"פ ט'
עבודת כוכבים ה' ו'
סמג לאוין י"ד עור ושי"ע
י"ד ס"י ק"ט ס"ג
ב"ה ז' מ"י ש"ה הלכה ח'
כ"ג ה':

רבינו חננאל

עלווה של עזה מה
היא כל"י עזה מותרת או
אסורה אטר ליה לא הלכת
לצור מייקין וראית ישראל
ועבוד כוכבים ששפוח
שתי קדירות ע"ג כירה
אחת ואסור חכמים כי
קדירת ישראל מותרת ולא
חשו לה כלום. מאי לא
חשו לה משום בשר
נבילה ולא אמרי' דלמא
אחר אפיה ישראל ע"ד
ליה עובר כוכבים בשר
נבילה בקדירה דכוותה
הבא נמי לא חשו לא
חכמים ברמיזת המצאות
כ"י בני עזה משום דמי
עבודת כוכבים ביד עובר
כוכבים ולא אמרי' דלמא
אחר אפיה ישראל ליה
למה ידמה לו הבר
לצור שכך היו ידחם
ישראל ועובר כוכבים
הווי כמשפולין יחדו. רבא
אמר לא חשו לה
משום בשר בישולי
עובדי כוכבים דכוותה
הבא לא חשו להן משום
יום אדום כלומר כש
שכל אחד ואחד מבשל
קדירותיו כן כל אחד מבשל
שיש בו עבודת כוכבים
הוא יום אדום: רבה
בר עולא אמר לא חשו
להם חכמים משום צינורא
מ"י שפא ניהוה צינורא
מפני העובר כוכבים
ונפלה בקדירה של ישראל
לא חשו להם חכמים משום
לפני אידיהן הואיל ואין
העובר כוכבים עומה
בין הדרך והוא הוא
אירם עצמו אסורה אפילו
עוה: מ"י ל"ח
לפ"י ש"ה ש"ה ש"ה
ומתן אלא (ל"ג) (ל"ג)
מ"י ל"ח ל"ח ל"ח
שחרין מיוחדת לאותו
מקום אסור. אבל אם
פ"ן הדרך והוא הוא
הולך גם למוקם אחר
מותר כ"י. ת"ר ישב
לזי קוין בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלנו
מפני שנראה כמשתחוה
לעבודת כוכבים ואם
אינו נראה כמשתחוה
מותר וצריכא דאי תנא
קוין משום בישול למיול
קמיה ומשקליה אבל מעות
דממונא אפשר אימא לא
ואי תנא מעות דממונא
אבל קוין דצערק אימא לא
ואי תנא הני תרתו משום
דליכא סכנה אבל מעיין
דאימא סכנה דאי לא שתי
מייית אימא לא צריכא
פרצופות

כוכבים אינן אסורין דנעינן
לקמן פרק רבי ישמעאל (דף נ"ה). ורק מקל לפניה חייב משום דדרכה
נכך והמקל אינו נאסר דנעינן מקרובת כעין פנים וליכא ויש
פירושא חמירי שג"י רש"י דלכ"י לא מ"ל לא מתיי' דלקמן פרק
מנחם (דף ס"ה). ודוקה הוא לומר דלכ"י ורנא ורנא בר עולא
לא שמיע להו ועוד קשיא מפ"ב דההיא דפרק אין מעמידין (לקמן
דף ג"ג). גבי והולכין לתרפות מ"י ישראל ההולך ליריד של עובדי
כוכבים וכו' עובד כוכבים שהולך ליריד בין צהליכה בין בחזרה
מעמוי מותרין דלמרינן אימור חמרה זבין גלומא זבין משמע הא
עבודת כוכבים זבין אסור אלמא חליפי עבודת כוכבים אסורין פ"י
ר"מ דההיא דפ"ב (לקמן ס"ה). דשרי חליפי עבודת כוכבים היינו בעובד
כוכבים שפורע חובו מדמי עבודת כוכבים שמכר דהאי דלמרי דעבודת
כוכבים מופסת דמיה היינו מוהיית חרם כמיהו והיינו דוקא כשהחליפה
ישראל אלל כשהחליפה עובד כוכבים לא שייך אלל הכא ובפרק אין
מעמידין (לקמן דף ג"ג). מייירי שהעובד כוכבים מוקףה המיסי לצורך
עבודת כוכבים אחרת ולכן אסורין הדמיס וז"ת דלכ"י קאמר הכא
ללא חשו לבני חוזה לה משום דמי עבודת כוכבים אלל לבני מוכה
אסור משום דמי עבודת כוכבים ומ"ש מדלקמן פרק אין מעמידין
דלמא חזי ליה ותבע ליה דנינא: ושדי עובד כוכבים גבדי בקדירה.
פירש ר"י שני נבזר בחוזה
שלו ושקיל כשר שמינה כדי להרויח
אלל בחנם כדי להכשיל את ישראל לא
חיישין אפילו הולך למרחוק וראוי
מדלקמן בפרק שני (דף ל"ג) גזי
היא ארנא דמורייסא דלא חייש
למערות ממרא ס"י כיון דקיסמא
דמורייסא גלומא ס"י בוחא וקיסמא
דחמרא בארנשה לומי פירוש בארנשה
זוי ומחאי עטמא שבקין נבל וכל
קדירות שלנו לשפוחמינו עובדות
כוכבים ולא חיישין למלא העילה
אסור נמוכי: **דכוותה ה"ג לא**
חשו חכמים דשיי עבודת כוכבים
ביד עובר כוכבים. פירש הקוטרס
דנימא דמיס הללו שהוא לוקח מהן
גזר וז של בני מוכה הן וכבר הן
נקרינן לעבודת כוכבים אסורין
מדאורייתא דכתיב לא ידבק בידך
מאומה משמע דלאכי נמי אס הוה
ידעינן נודאי שהם של עבודת כוכבים
אסורין ושתי חכמי משום דלא חשו
ולרנא אפי' למיחש חיישין ואסור
וקשיא דלקמן כ"ב (דף ק"ה) וס' ד"ה
מסתברא) קאמר הדרי יתיב וקמיעניא
להו דמי עבודת כוכבים ניד עובד
כוכבים אסורין או מותרין ומסיק רב
נחמן דמותרין ומיימי ראייה ממתימין
עובד כוכבים שהיה נושה בו ישראל
מנה ומכר עבודת כוכבים והניח לו
המעות מותרים ושמא משום הכי
קשיא פ"ה דמי עבודת כוכבים
שנקרינן היו לעבודת כוכבים ולא
דמי להיא ד"פ"ב דר"ל חליפי עבודת
כוכבים וחליפי עבודת כוכבים אינן
אסורים אלל כשהחליפם ישראל אלל
כשהחליפם עובד כוכבים מותרין
מיהו קשיא דלפני הו נקרינן לעבודת

פרצופות

אידיהן הוא דשרי וה"ק לא חשו להם חכמים לשמא נמוה לינורא
מחוק קדירת עובד כוכבים לחוק קדירת ישראל הואיל ואסור קל
הוא חדא דלא שפח עובד דלי נמי שפח נטיל ברובא ה"ג לא חשו
לאסור חוזה לה של בני עזה ושמע"פ שסמכה לה ממש: כל היכא
דתי שיש בו עבודת כוכבים משמע שהיום עובדין לירנא עשה:
אסור ליכנס לטובה. משום חשד דאמרי איהו נמי אילל למפלת: ישב
לו קוץ. נתחב לו קוץ כרגלו: **ואם אינו נראה.** מפרש לקמן:
פרצופות המקלחין מים. פרצופות אדם הלולין ונכנס סילון מים
לאחוריהם לתוכן ויואלין דרך פיהם: **כדרכים.** דרך יושבי כרכים
להתנהג בגדולה להכי נקט כרכים: **ע"ג סילון.** לינור מחובר
בקרע: **מפני סכנה.** שלא יבלע עולקה ששוא"ה בלע"ו: **אילימא**
דלא מיסחוי. שאין אדם רואהו: **כל מקום שאסרו חכמים.**
דבר המותר ואסוריהו מפני שהרואה עין שהרואה מושדו נדבר
עניניה: **אפילו בחדרי חדרים אסור.** נמקום שאין אדם רואה
אסוריהו: **ואם אינו נראה כמשתחוה.** שפניה אחריו או ליד
לד עבודת כוכבים: **למיול קמיה.** עד שיעבור ממנגד עבודת
כוכבים: **אלל מעיין דאיכא סכנה דאי לא שפי מייס.** נחמא:
פרצופות

פרצופות

